

Jan Charytański

:Verkündigung im Zeitalter der Massenmedien", Franz Zöchbauer, München 1969 : [recenzja]

Collectanea Theologica 41/3, 206

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W obszernym artykule Schlette przypatruje się temu zjawisku, pragnąc określić jego cechy charakterystyczne, aby zbadać, jaki wpływ będzie to zjawisko wywierało na Kościół przyszłości. Autor sam się zastrzega, że jego rozważania noszą tu charakter hipotetyczny; wydaje się również, że obraz Kościoła przyszłości jako zbioru tego, co nazywa „grupami Jezusowymi”, jest zbyt jednostronny.

Istnieje przekonanie, że Schlette jest jednym z najradykałniejszych teologów posoborowych. Czytając książkę, nie odnosi się tego wrażenia. Autor stawia wprawdzie twierdzenia śmiało, ale choć można się z nimi nie zgadzać, trzeba zawsze uznać, że według słów autora, stanowią prawdziwą możliwość rozwiązania. Tylko bowiem w swobodnej dyskusji z tymi twierdzeniami może się pogłębić prawda dotycząca ważnych dla dzisiejszego życia chrześcijańskiego problemów.

Ks. Stefan Moysa SJ, Warszawa

Franz ZÖCHBAUER, *Verkündigung im Zeitalter der Massenmedien*, München 1969, Kösel-Verlag, s. 198.

Pozycja niniejsza stanowi dwunasty tom serii *Schriften zur Katechetik*, wydawanej przez Pawła Neuenzeita. Książka porusza problem istotny dla naszych czasów. Posługujemy się ciągle słowem, tkwimy w kształceniu książkowym, a tymczasem środki masowej komunikacji, podobnie jak dawniej druk, prowadzą do wytworzenia się zupełnie nowej mentalności. W oparciu o wyniki szerokich badań naukowych Fr. Zöchbauer ukazuje wpływ zarówno telewizji jak i filmu na współczesnego człowieka. Autor nie ocenia tych środków negatywnie, choć dostrzega i podkreśla komercyjny charakter, zwłaszcza telewizji. Przed ujemnym wpływem należy bronić poprzez wychowanie do krytycznego odbioru, do krytycznego wartościowania. Z drugiej jednak strony zarówno telewizja, jak i film mogą przyczynić się, zdaniem autora, do wstrzymania procesu dechrystianizacji.

Toteż autor podsuwa różne formy pracy w grupach dorosłych, szczególnie podkreślając znaczenie telewizji w katechezie dorosłych, która staje się coraz bardziej nagłym problemem Kościoła XX w. Odnośnie do katechezy dzieci i młodzieży ukazuje znaczenie filmu i telewizji dla katechezy interpretacji tj. współczesnego modelu i zasady w katechezie. W zakończeniu autor postuluje zorganizowanie specjalnej produkcji dla celów katechizacji, wyposażenie placówek w niezbędny sprzęt, a wreszcie przeprowadzenie dalszych naukowych badań tego zagadnienia.

Fr. Fischer przechodzi bardziej do praktyki. Omawia wykorzystanie w katechizacji krótkometrażówek. Szczegółowo ukazuje model rozmowy po oglądanym filmie, jak również model impulsu, polegający na dyskusji w klasie w trakcie trwania filmu, przerywanego w istotnych ideologicznych punktach. Odnośnie do seansów telewizyjnych radzi wykorzystanie środków technicznych pozwalających na dowolne powtórzenie seansu, by omawianiu towarzyszyło odtwarzanie ważniejszych momentów. Podsuwa również możliwość wykorzystania filmu w czasie Mszy św. jako środka ułatwiającego medytację. Do artykułu dołączył autor zestaw krótkometrażówek przydatnych w pracy duszpasterskiej.

Ostatni artykuł, G. Schmid, jest najbardziej techniczny. Autor omawia w nim zasady dotyczące treści i sposobu mówienia przy posługiwaniu się środkami masowej informacji. Ukazuje zasadniczą różnicę między kaznodziejstwem w kościele czy sali, a przemówieniami przez telewizję czy radio.

Ks. Jan Charytański SJ, Warszawa